

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

Paragraphvs II. De Vicariis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

honor & utilitas Ecclesiarum & necessitas exegerit, reducere missarum celebrandarum numerum ex variis defunctorum relictis impositum eisdem Ecclesiis: ubi ob multitudinem eisdem satisfieri non potest: vel Eleemosyna pro iis celebrandis adeo tenues, ut non facile inveniatur, qui velit se huic oneri subicere, idemque etiam possint vi ejusdem indulti circa Anniversaria defunctorum officia, ut declaravit S. Congreg. super hoc interrogata ab Archiepiscopo Neapolitano apud Corr. cit. c. 11. hanc declarationem verbotenus recitantem. Quamvis tamen & hæc ipsa concessio illis sublata videatur vi decreti à S. Congregatione editi auctoritate Urban. VIII. ad Annum 1625. quod plura salutaria hac de re continet, & ad fufum recitatur à Corr. loc. cit. n. 10. uti & responsiones ejusdem S. Congreg. ad plura dubia super hoc decreto orta. Nihilominus neque ante, neque per dictum Concilium potuisse, aut posse Episcopos reducere numerum missarum impositarum beneficio seu Capellanis; cum de illis missis non loquatur Trid. ut patet; adeoque talem reductionem factam ab Episcopo esse nullam; recurrendumque esse pro tali reductione obtinenda ad Sedem Apostolicam, docent Corr. loc. cit. n. 5. & seq. usque ad 20. Barb. cit. alleg. 29. n. 9. Rodriq. qq. regular. 10. l. q. 43. n. 13. Garc. cit. c. 1. n. 13. citans apertissimas hæc super re declarationes S. Congreg. quibus tamen non repugnat quosdam Episcopos speciale à Pontifice indultum habere reducendi ista missarum onera in fundatione imposita, ut videre est apud Corr. n. 6. Quin & absolute casu imminutorum adeo reddituum beneficii, ut beneficiatus suo muneri & officio satisfacere commodè non possit, posse per Ordinarium reduci missas impositas beneficio, docet Azor. p. 2. l. 6. c. 24. q. 6. Eodquod tacita sit ea patroni (credo per patronum intelligit fundatorem) pro eo casu voluntas.

Questio 106. Quid juris competat Capellanis Ecclesie alicujus Collegiata interessendi Capitulo?

Respondeo primò: Capellani etiam provisi in titulum (idem est de aliis beneficiatis, quocunque nomine veniant, inferioribus Canonicis) non sunt de Capitulo, neque votum habent; Capitulum enim constituitur à solis Canonicis, de Luca, de Canonicis. d. 20. n. 6. Barb. de Canon. c. 37. Neque vocari debent ad communes tractatus cum Canonicis. Lott. l. 1. q. 15. n. 27. citans Gloss. in c. penult. de cler. non residentibus. idemque verum dicit, etiam respectu emolumentorum, quorum participes sunt, qualia sunt anniversaria & similia. n. 28. Procedereque, etiam si participant de massa communi, & de omnibus aliis. n. 29. nisi fortè talis participatio iis competeret jure proprio (v.g. dum massa constat ex bonis propriis & redditibus ipsorum; secus si ex redditibus bonorum Ecclesie; tum enim competeret iis jure Ecclesie Lott. num. 31.) vocandi namque tunc essent juxta regulam: quod omnes tangit. Lott. n. 30. citans Vitalin. in Clem. ut ii. de erate & qualitate. n. 3. Paris. l. 4. consil. 90. nu. 12. & c. Quod ipsum, ubi fieret ex consuetudine in Ecclesiis istiusmodi patrimonialium receptitiis, etiam Collegiatis, & Cathedralibus, tolerabile esse, ait de Luca loc. cit. n. 12. in iis Capitulis, quæ congregantur pro negotiis æconomicis, ac recta administratione massæ, in qua tales presbyteri sunt aequè interessati, & consequenter etiam in electio-

nibus Officialium in idem tendentibus, puta procuratorum & similibus; nequaquam autem tolerandum tanquam manifestum abusum juris, ut intervenire debeant ac votum habeant in actibus aliis jurisdictionalibus & præminentialibus, v.g. Electionibus Vicarii Capitularis sede vacante, Canonicatum, aliorumque beneficiorum ejusdem Ecclesie.

2. Respondeo secundò: Poterit nihilominus per consuetudinem induci, ut sint simpliciter de Capitulo, ut in eo vocem habeant non tantum Capellani beneficiati, sed & simplices talis Ecclesie presbyteri carentes titulo collativo. Luca loc. cit. n. 7. & 8. ubi etiam ait, requiri, ut talis consuetudo contra jus sit immemorialis, vel centenaria, vel saltem quadragenaria, cum titulo putativo seu colorato, ejusque fama benè probata.

Questio 107. An Capelle exstructæ in Ecclesia, Ecclesia fiat compatrona ratione situs ei concessi?

Respondeo: tamen dari possit participatio juris patronatus & duo patroni, unus ratione situs seu fundi, alter ratione fundationis; seu unus ratione constructionis, alter ratione dotationis; & hinc quoque Abb. ad c. ad audientiam. de Ecclesiis & dsf. num. 11. dicat Ecclesiam concedentem situm ratione soli effici compatronam; idem tamen Abb. ait, de facto servari contrarium, & talem esse communem consuetudinem, testatur Lamb. l. 1. q. 8. d. 6. n. 4. Gonz. ad reg. 8. gl. 10. n. 12. & c. apud Card. de Luca de jure par. d. 53. n. 6.

PARAGRAPHVS II.

De Vicariis, &c.

Questio 108. Qui veniant nomine Vicariorum in jure?

Respondeo primò: latissime sumendo, nomine Vicarii venire omnes, quotquot vices aliorum, in quorum locum sufficiuntur, gerunt; Azor. l. 2. c. 6. q. 1. Latè sumendo illud in jure civili veniunt, qui in locum alterius magistratus, absentis scilicet, mortui, vel impediti substituuntur ab iis, qui ad hoc à lege potestatem habent. Barb. de jure Eccl. l. 3. c. 6. num. 1. in jure verò Canonico variam esse hujus nominis usurpationem, & pluribus convenire, qui ad tres classes seu species revocari possunt juxta Laym. ad c. 1. de off. Vicarii. in 6. n. 1. Prima est eorum, qui à Canone constituuntur, ita ut propriam & ordinariam jurisdictionem obtineant, subordinatam tamen principali, qualis est Archidiaconus respectu Episcopi juxta c. 1. de off. Archid. Secunda eorum, qui ab homine nimirum Superiore Ordinario constituuntur, ita ut potestatem vel jurisdictionem diversam obtineant à constituyente; quorum aliqui habent delegatam ad universitatem causarum, alii Ordinarium: tales sunt quædam jurisdictionem fori externi Vicarii, seu Decani rurales seu foranei, qui jurisdictionem delegatam & omnino dependentem ab Ordinario habent, à quo pro arbitrio ipsius deponi possunt: quandoque tamen ordinariam quandam habent subordinatam Episcopo; dum nimirum constituuntur per electionem Capituli ruralis ab Episcopo seu

seu ejus Vicario confirmatam. Laym. *ad c. 1. de off. Archipresb.* tales vero quoad jurisdictionem fori interni sunt Vicarii parochiarum, quorum item aliqui jurisdictionem seu curam animarum ordinariam habent, in rellige secundum exercitium, seu utilem, non directam; ut Laym. *ad c. 1. de off. Vicarii in 6.* alii jurisdictionem seu partem jurisdictionis delegatam, qui dici solent cooperatores parochorum: Tertia eorum, qui ab homine ita constituuntur, ut jurisdictionem non diverfam, sed eandem habeant cum constituente, quamvis alio modo, nempe cum dependentia ab eo, qui licet ordinariam jurisdictionem sibi concessam habeant, nullum tamen in ea jus vel titulum obtinent; sed veluti operâ locatâ deserviunt, ideoque temporales sunt & amovibiles, & propriè dicuntur substituti in eadem jurisdictione. Laym. *l. antè cit. n. 1.* Huc spectant Vicarii Generales in Spiritualibus Episcoporum, quos jurisdictionem habere ordinariam, & non delegatam, vide probatum apud Laym. *loc. cit. n. 2.* His omnibus accedunt Vicarii in beneficiis, de quibus in præsentî,

Quaestio 109. Quotuplicis generis sunt Vicarii in beneficiis?

Respondeo: esse duplicis generis; alios temporales, alios perpetuos: Abb. *ad c. extirpanda. de præb. n. 5.* Barb. *loc. cit. n. 2.* Temporalis Vicarius dicitur ille, qui auctoritate alicujus in locum alterius ad tempus, vel ad voluntatem constituentis sufficitur; nimirum in officio beneficii, Azor. *p. 2. l. 3. c. 6. q. 1.* Barb. *loc. cit. n. 50.* & Vicaria temporalis, quæ ad tempus, non in perpetuum duratura est; scilicet usque dum cesset causâ, vel elapsum sit tempus, ob quam, vel utque ad quod talis Vicaria concessa est. Barb. *ibidem.* Vicarius perpetuus dicitur, qui auctoritate Ordinarii constituitur in beneficio curato, v. g. unito in perpetuum alicui Cathedrali, alterive Ecclesiæ, Collegio, monasterio, beneficio &c. ita ut nec ipse Ordinarius adimere ei possit administrationem, nisi ex causis legitimis in jure expressis. Azor. & Barb. *loc. cit.* Vicarios istiusmodi perpetuos minus propriè dici Vicarios ex eo, quod omnis cura in eos transfusa sit, gerantque administrationem auctoritate juris independenter à Rectoribus principalibus & directis (et si non nisi per respectum ad Rectorem principalem vocentur Vicarii; cum Vicarius sit nomen ad aliud. *Egyd. decis. 701. n. 3.* apud Corrad. & supponat jus habituale parochialitatis in alio. C. Luca *de decimis. d. 11. n. 5.*) asserit idem Corrad. *l. 3. c. 9. n. 10.* ex Lott. *l. 1. q. 33. n. 110.*

Quaestio 110. Qualiter Vicario perpetuo competat nomen Rectoris?

1. **R**espondeo primò: venire tales Vicarios perpetuos quandoque nomine Rectorum, & nomina Rector, Vicarius perpetuus, tanquam synonyma confundi, unumque pro alio poni. Corrad. *n. 13.* Barb. *loc. cit. n. 27.*

2. Respondeo secundò: Vicarium perpetuum curatum, et si non sit propriè Rector Ecclesiæ, dici tamen propriè ac verè Rectorem curæ animarum. Lott. *loc. cit.* Barb. *n. 26.* citans Abb. *in c. ex parte. de off. Vicar. n. 3.* seu esse Rectorem actualem in administratione curæ animarum; dum interim solus Rector habitualis est verè & propriè sponsus Ec-

clesiæ: unde & percipit fructus dotis; Vicarius autem reputari solet tanquam minister pro solo exercitio, pro cujus etiam salario seu mercede participationem solum aliquam obtinet emolumentorum, ac fructuum loco congruæ. de Luca *in Missel. d. 29. n. 6.* Sed neque ratio perpetuitatis inducat curato Rectoriam, seu jus proprium independentem; sed solum jus quoddam quasi famulatus irrevocabile. de Luca. *de parochis. d. 17. n. 5.*

3. Respondeo tertio: ex Lott. *l. 1. q. 20. n. 122. & seq.* docente, quod si simplex exercitium curæ (quod aliàs non ita ac cura ipsa seu jus parochiæ exigat demandari per intitulationem in ipsa Ecclesia, sed absque ea committitur ad tempus amovibiliter) committatur in perpetuum, ac ita fiat intitulatio in exercitio; eum, cui committitur, dici Rectorem ac verum parochum; citatque pro hoc Innoc. & Host. *in c. cum non ignoret. de præb. cum vi istius intitulationis perpetuæ Ecclesia destinata esse parochialis superiori immediato, fiatque parochialis Vicario.* Lott. *ibidem n. 24.* citans *tex. clem. 1. de off. Vicarii. & Bellamir. conf. 38. n. 4.* (modò tamen emolumenta parochiæ non fuerint, seu remaneant reservata alteri; hoc enim casu intitulatio non cecidisset super alio, quàm simplici exercitio; Lott. *n. 125.* certissimum enim hoc est signum, judicandi, ad quem jure proprio cura pertineat, nempe ad eum, qui decimas, funeralia, &c. per se percipit. Lott. *n. 126.* citans Abb. *in c. pastoralis. de his que fiunt à pralato n. 2.* & Felin. *in c. dilectus. de offic. Ordinar. n. 1.* Quamvis apud talem Superiorem semper remaneat cura habitualis, adeoque per hoc non dissolvatur conjugium illud spirituale inter eum & Ecclesiam semel per se ipsum contractum; Lott. *n. 127. & 128.* intelligendo tamen id de habitu originali, non de præsentiali; quia in effectu considerato statu de præsentî, cura ipsa actu & habitu est penes Vicarium. Lott. *n. 129.* Idem ferè docet Barb. *loc. cit. n. 16.* nimirum dum certa portio monasterio vel Collegio Canonicorum, cui Ecclesia parochialis unitur, reservatur, & reliqui fructus cedunt Vicario, ipsum Vicarium ceteri debere principalem; secus dum Vicario assignatur certa portio ceteris fructibus, seu emolumentis relictis monasterio.

4. Respondeo quartò: in dispositionibus, quæ de Rectoribus Ecclesiarum meminerunt, ex proprietate sermonis, præcipuè in materia pænali, odiosa & exorbitante, non comprehendi Vicarios perpetuos.

Quaestio III. Quæ vicariæ habeant, quæ non habeant rationem beneficii Ecclesiastici?

1. **R**espondeo primò: Vicarias perpetuas in parochialibus esse vera beneficia Ecclesiastica. *c. postulasti. de rescriptis,* ubi dicitur: *non enim cavere beneficio dici debet, cui competenter de Vicaria perpetua proventibus est provisum.* Garc. *p. 1. s. 2. n. 93.* Less. *de jure & just. l. 2. c. 24. n. 3.* Azor. *p. 2. l. 3. c. 6. q. 5.* Barb. *loc. cit. n. 18.* Omnia enim, quæ ad beneficium constituendum requiruntur, in Vicaria perpetua reperiuntur. Barb. *ibidem,* eaque portio, quæ tali Vicario ex annuis beneficii (intellige principalis) proventibus detracta destinatur, beneficium judicatur. Azor. *loc. cit.* Habent etiam Vicarii perpetui jus & verum titulum in Ecclesia. *c. ad hac. de off. Vicar. Gamb. de off. legari. de lat. l. 6. tit. de dispens. n. 10.* Gonz. apud Barb. etiam si in solo exercitio

citio

citio curæ instituti. Lott. l. 3. c. 27. n. 159. & dicuntur habere beneficia curata. Garc. p. 9. c. 2. n. 289. Proinde non tantum dispositiones omnes, quæ de beneficio mentionem faciunt, procedunt in Vicariis perpetuis. Barb. cit. n. 18. Garc. loc. cit. n. 286. Card. de Luca de Parochis. d. 21. n. 7. loquens de Vicariis erectis in titulum perpetuum; sed etiam, quæ de beneficio curato disposita sunt; Garc. ibidem. Barb. n. 20. citans Paris. l. 3. q. 1. n. 115. Gonz. Rebuff. Navar. &c. Atque ex his jam inferitur, si hæ Vicariæ regulentur jure communi beneficiorum, posse non secus ac quodlibet aliud beneficium in favorem resignari; Corrad. l. 3. c. 9. n. 4. citans Hojed. de incompat. benef. l. 1. c. 15. item permutari prout hoc in praxi receptum testatur Paris. l. 2. q. 1. n. 112. apud Corrad. loc. cit.

2. Respondeo secundò: Vicariæ temporales, etsi curatæ, beneficia Ecclesiastica non sunt, nec tituli beneficiales. Barb. loc. cit. n. 58. Garc. p. 1. c. 2. n. 93. Corrad. l. 3. c. 9. n. 29. cum communi: beneficiarii itaque non sunt Vicarii Ecclesiarum curatarum ad nutum laicorum amovibiles. AA. iidem, de Luca de benef. d. 80. n. 20. & seq. Neque etiam ab Ordinario deputati pro parochiali usque ad provisionem. Neque deputati usque ad tempus Rectoris; neque Ecclesiarum parochialium annexarum Episcopo, Capitulo, dignitati &c. utpote amovibiles. de Luca de benef. d. 8. n. 16. Atque ex his jam sequitur, non regulari istiusmodi Vicarias jure beneficiis; ac proinde non requirere collationem seu institutionem. Corrad. n. 28. non intrare in iis regulam de annali. Barb. loc. cit. n. 59. citans Mandos. in reg. de annal. q. 13. n. 1. Nec comprehendendi in reservationibus. Barb. ibidem. citans Hojed. Gregor. &c. nec ratione Vicariæ obligantur ad horas Canonicas, nisi in casibus aliquibus; sed de hoc infra; Nec denique gaudent prerogativis & emolumentis, quibus gaudent Vicarii perpetui. Barb. n. 16. citans Gonz.

Questio 112. In quibus, seu ex quibus casibus à jure approbatis constitui possit Vicarius temporalis?

Respondeo ex sequentibus: Prima: dum quis legitime habet plures Ecclesias, in quibus inservire & residere nequit, inserviet per se ipsum in una, in aliis Vicarium constituere compelleretur. Barb. loc. cit. n. 52. Secunda: ob negotia, quibus ipse Rector ratione muneris sui distinetur; quo jure Episcopus plures Vicarios instituit. c. ad hac. de offic. Archid. Barb. ibidem. Tertia: ratione peregrinationis ad pia loca, præsertim ad terram sanctam. Barb. ibidem. citans c. fin. de voto. Quarta: ratione agritudinis corporis, & valetudinis incommodæ, ut constat ex toto titulo de clerici. agrot. Barb. ibid. Quinta: ratione justæ absentiae Rectoris approbata ab Episcopo. c. relatum. de cler. agrot. Barb. ibid. citans Ugolin. de off. Episcopi c. 54. Sexta: ratione diversæ nationis, cui Rector præficitur, utentis diversâ linguâ ab idiomate Rectoris. c. 5. de off. Ordinar. Barb. loc. cit. Septima: dum Rector remouetur à ministerio vel officio, vel loco. c. ad audientiam. de Eccl. adif. Barb. n. 53. Ugol. loc. cit. Octava: dum Rector fit religiosus, & versatur in Novitiata. c. de Monach. de præb. Barb. ibid. Nona: ratione necessitatis vel utilitatis Ecclesiæ, majorisque incrementi cultus divini c. illud. & c. nihil. 7. q. 1. Barb. loc. cit. Decima: ubi Ecclesia dispensativè

conceditur alicui in minore ætate constituto. c. 2. de ætate & qualitat. vel ubi parochus ipse nondum sacerdos est. Barb. loc. cit. Undecima: quando beneficium simplex alteri cuiuspiam inungitur; tum enim solet constitui Vicarius non perpetuus. Barb. n. 54. citans Azor p. 2. l. 6. c. 29. q. 1. Duodecima: dum Vicariæ perpetuæ uniuntur, tunc ad nutum possidentis instituitur Rector. Barb. n. 55. citans Hojed. de incomp. p. 1. c. 15. n. 6. Gamb. de off. legati in uniendo. n. 102. Decimo tertia: in vacatione Ecclesiæ parochialis, donec de Rectoré provideatur. Trid. sess. 24. c. 18. Barb. n. 56. Ac denique dum beneficium est unitum mensæ Episcopi vel Capituli, constitui potest Vicarius temporalis. Barb. n. 54. citans Gloss. in Clem. 1. de excess. præl. & in Clem. 1. de supplend. negl. præl. Quod ipsum tamen distinguit Lott. l. 1. q. 33. num. 93. juxta dicta & præced. ita ut Ecclesia Collegiata, præcipuè regularium, quæ habet parochialem pleno jure sibi subiectam, de jure communi non teneatur curam exercere per Vicarium perpetuum, sed possit exercitium alicui committere amovibiliter; Ubi verò non habet parochialem pleno jure subiectam, sed titulo tantum simplicis unionis, teneatur administrare curam per Vicarium perpetuum ex dispositione c. exsirpanda. de præb.

Questio 113. Cujus sit constituere Vicarium temporalem beneficialem?

Respondeo primò: Ecclesiâ parochiali vacante, deputare pro ea Vicarium, donec ei de Rectoré provideatur, spectat semper ad Episcopum; vel sede vacante ad ejus sedis vacantis Vicarium. Garc. n. 10. (in cujus diocesi sita est parochia, Trid. sess. 24. c. 18. Barb. n. 56. Lott. l. 2. q. 31. n. 12. etiam ubi illius collatio spectat ad alios. Garc. p. 9. c. 2. n. 10. Unde id non poterunt inferiores, etiam si exempti, nisi habeant statum nullius diocesis, adeoque obtineant jurisdictionem quasi Episcopalem, sitque in usu cogendi Synodos, deque his omnibus constat. Lott. ibidem. n. 13. Garc. loc. cit. n. 8. Leonis. in thesaur. Fori Eccl. p. 2. c. 18. n. 52. Barb. loc. cit. uti & de potest. Episc. p. 3. alleg. 6. num. 3.

2. Respondeo secundo: in casibus tamen repentinis, si Vicaria est ad præsentationem alicujus Collegii, illud quamprimum constituere potest Vicarium ad custodiam, donec Episcopus sit factus certior & providerit. Garc. loc. cit. num. 11. dicens hanc esse declarationem quandam sacre Congregationis ad c. 18. sess. 24. Trid. non tamen, quòd collegium in eo casu dare possit jurisdictionem aliàs non habenti, & approbationem ad Sacramentum penitentiae administrandum; sed quòd possit illum ponere tantum ad custodiam. Porro quid velint sibi verba ista Trid. loc. cit. si opus fuerit (semper enim opus erit constitui Vicarium tantisper, ne cura animarum patiatur) declarat S. Congregatio apud. Garc. loc. cit. n. 13. nimirum posse contingere, ut in istâ Ecclesiâ vacante adessent alii ministri Sacramentorum; qui interea curam quoque illam, quæ ad defunctum spectabat, exercerent; vel etiam, ut vicini parochi libenter illud præstarent; vel quia, dum nemo hoc onus subire vellet, constitui possint aliqui mercenarii diurni vel hebdomadarii, qui id facerent; adeoque in his & similibus casibus opus non esse institui alium interea Vicarium.

3. Respondeo tertio: de cetero nominatio & deputatio Vicariorum ad nutum amovibilium in Eccle-

Ecclesiis vel beneficiis unitis pertinet ad Capitulum vel ad Prælatum monasterii, cui ea unita sunt, & Episcopus solum debet approbare, & admittere, daréque licentiam administrandi Sacramenta, ubi idoneus reperit Vicarius, absque eo quòd ulla alia requiratur collatio vel institutio. Barb. *loc. cit.* num. 63. citans Garc. p. 1. c. 2. n. 93.

Questio 114. An nihilominus, & quando possit Episcopus in tali parochiali, etiam quæ pleno jure subditur Collegiata, vel monasterio, deputare Vicarium perpetuum?

1. **R**espondeo ad primum affirmativè: Corrad. l. 3. c. 9. n. 16. idque vi Trid. *sess. 7. c. 7.* statutis, quòd Ordinarii deputare possint Vicarios perpetuos in quibuscunque beneficiis curatis, quæ unita reperiuntur Ecclesiis Cathedralibus, Collegiis, vel monasteriis, non obstantibus privilegiis. Hisce comprehenduntur monasteria quæcumque etiam exempta, & Ecclesias quomodocunq; iisdem, eorumque mensis unitas, docet ibi Corrad. citans pro hoc Barb. *de potest. Episc. alleg. 71. n. 100.* Item procedere etiam si in literis unionis expressa sit clausula; ut possint deservire per Vicarios amovibiles; si literæ ante Concil. Trid. emanarint; secus si post illud. Garc. p. 11. c. 2. num. 9. Flores de Mena. *Variar. qq. l. 1. q. 10. n. 36. & seq.* quos citat & sequitur Barb. *loc. cit.* n. 3.

2. Respondeo secundò: nihilominus, ut ex ipsis Concilii verbis intelligitur, requiritur, ut Episcopus id faciat in visitatione; ita ut videatur non dari Ordinario hac jurisdictione à Concilio, nisi in visitatione. Corrad. *loc. cit.* n. 18. ex Garc. p. 11. c. 2. n. 12. saltem dum beneficia unita sunt monasteriis & locis regularibus & exemptis. Barb. *loc. cit.* n. 4. citans pro hoc Flores de Mena. *num. 47.* Navar. *de stat. Monach. conf. 11. nu. 7.* Item requiritur justum arbitrium Episcopi, five ut intercedat justa causa; poterit enim aliàs ab istiusmodi perpetuitate Vicarii appellari; cum aliàs dictum Concilium, nempe *sess. 25. de regular. c. 11.* concedat, quòd possint Vicarii temporales deputari, & tantum id remittat Ordinarii arbitrio; ut si viderit expedire, deputet Vicarium perpetuum. iidem AA. Corrad. *num. 19. & 20.*

3. Respondeo tertio: de ceterò non posse Episcopum in vim Trid. deputare Vicarium perpetuum in sequentibus casibus; quos enumerat Barb. *loc. cit.* n. 6. & seq. Primò: dum à tempore immemoriali unico facta est, & ex tunc constat Vicarios fuisse ad nutum amovibiles scientibus & consentientibus Ordinariis, & nunquam Vicarium perpetuum fuisse constitutum. citatur à Barb. pro hoc Flores de Mena *loc. cit.* n. 44. Sanch. *in decal. l. 7. c. 29. n. 191.* Putat nihilominus Corrad. l. 3. c. 9. n. 6. derogare Concilium istiusmodi consuetudini immemoriali, citans pro hoc declarationem S. Congregationis ejusdem Concilii. Secundò: dum unio facta est per viam pacti & concordia à Sede Apostolica cum clausula: *deserviendò beneficio per Vicarium amovibilem*; citantur pro hoc AA. iidem. Tertio: dum beneficium unitum est monasterio monachorum aut mendicantium. Sic enim restrinxisse dicitur Pius V. decretum illud Trid. in motu quodam proprio incipiente: *Ad exequendum pastoralis officii debitum. &c.* sub dato Kalend. Novemb. Anno 1567. quem refert Quaranta in summa Bullarii. apud Barb. *loc. cit.* n. 9. cui derogatum non fuit P. Leuren. *Fori Benef. Tom. 1.*

per constitutionem Greg. XIII. incipientem: *in tanta rerum &c.* nam præterquam, quòd hac constitutio tantum procedat, quoad Vicarios parochialium unitarum monasteriis; Idem Gregor. postmodum oretenus (ut testatur Campanil. *in divers. juris can. rubricas. l. 7. c. 6. n. 121.* Gonz. *ad reg. 8. gl. 5. n. 79.* apud Barb. *loc. cit.*) revalidavit dictam Pii V. constitutionem cum hac limitatione: modò cum religioso illo designando in Vicarium amovibiliter unus duntaxat alius religiosus extra claustrum maneat. Quartò: dum ex privilegio renunciationis causà concessio beneficium esset unitum cum clausula ponendi Vicarium ad nutum amovibilem; quia in generali privilegiorum derogatione, qualem ponit Trid. *cit. c. 7.* non comprehenduntur privilegia remunerationis gratià concessa, multis probant Flores de Mena & Sanch. *loc. cit.* apud Barb. n. 10. Quin dum pro bono pacis & cessatione litium, rectèque beneficii administratione expediret nihil innovari, sed institui Vicarium ad nutum amovibilem; Trid. enim, ut dictum est, non emisit id liberæ voluntati Episcoporum, sed iusto arbitrio eorum; AA. iidem, & Barb. n. 11. Sextò: dum ex privilegio pontificio post Trident. concessio unitum esset beneficium parochiale cum clausula, instituendi Vicarium ad nutum amovibilem; cum enim Trid. derogans privilegiis c. 7. non potuerit restringere potestatem Pontificiam, loquitur tantum de privilegiis ante id decretum concessis. Barb. n. 12. citans Garc. p. 11. c. 2. n. 5. Flores de Mena. *loc. cit.* n. 49. qui tamen posterior n. 50. exigit privilegium illud ex certa scientia aut motu proprio, aut cum expressa Trid. derogatione concessum; ut id intelligitur, dum ex verbis privilegii constiterit, hanc mentem fuisse Pontificis, & in dubio præsumendum, cum illud decretum Trid. satis sit notorium, qui etiam n. 51. observat, in his ipsis casibus, in quibus non est integrum Episcopo constituere Vicarium perpetuum, teneri tamen curare, ut beneficio bene deserviat; aliàs adhuc posse eum constituere in illo Vicarium perpetuum; cum privilegium ob ejus abusum amittatur.

Questio 115. Quando nam constituendi Vicarii perpetui?

Respondeo: si questio procedit de tempore, Vicarios perpetuos constitui non posse, priusquam erecta Vicaria perpetua: Hinc etiam, ubi Ordinarius voluerit in executionem dicti decreti Trid. Vicarios temporales in perpetuos mutare, debet prius erigi Vicaria perpetua; cum Vicarii perpetui tunc non possint institui absque erectione tituli Vicariæ, qualis titulus beneficalis antè non erat, dum constituiebantur absque omni collatione & institutione Vicarii ad nutum amovibiles. Corrad. l. 3. c. 9. n. 27. Barb. *loc. cit.* n. 4. Garc. *loc. cit.* p. 15. Ac proinde non poterit Episcopus procedere ad dictam erectionem & positionem Vicarii perpetui, nisi citatis & auditis partibus. AA. iidem. neque etiam non nisi in visitatione. Corrad. n. 19. ex Garc. n. 12. citante pro hac declarationem S. Congregationis. Porro sic factam erectionem de Vicaria amovibili in perpetuum per Episcopum non alterare unionem jam factam quoad exercitium curæ, ait Barb. n. 13. Pergitque monasterium, cui unitum tale beneficium erat, nominare seu præsentare Vicarium perpetuum instituendum ab Ordinario. Corrad. *loc. cit.* sub n. 31. in formula erectionis istiusmodi

D

modi

modi Vicariarum, quam utiliter leges; qui etiam ibi observat, fieri quandoque erectionem hujusmodi Vicariarum ad partem; hoc est sine aliqua provisione; quandoque etiam simul, hoc est, unâ cum provisione, ita ut unico contextu erigatur & conferatur. De cetero non institui Vicariam perpetuam in Ecclesia curata & parochiali de jure, quando ea habet Rectorem, nisi illa parochialis sit annexa alicui Ecclesie, notat Corrad. *cit. c. 9. n. 8.* citans *c. exstirpanda, de preb. & Gloss. ibidem, v. perpetuo.*

Questio 116. A quo constituendi Vicarii perpetui?

Respondeo primò in genere: Vicarium perpetuum non constitui nisi vel per Papam, vel per Episcopum, vel per ipsum curatum seu principalem Rectorem. *Lott. l. 1. q. 20. n. 130.* Hæ enim sunt tres illæ personæ, à quibus omnino necesse est pendere, & quidem immediatè cujuscunque Ecclesie curam. *Hofst. in c. cum non ignoret, de preb.*

2. Respondeo secundo in particulari: Vicarios perpetuos in parochialibus unitis non ad liberam Ordinariorum deputationem, sed ad nominationem illorum, ad quos spectant Ecclesie unitæ vel beneficia, in quibus erigitur Vicaria, spectat. Sic expressè statuit Pius V. in Constitutione sua *cit. Barb. loc. cit. n. 45. Garc. p. 9. c. 2. n. 294.* atque ita nominatio ac veluti institutio Vicarii perpetui pertinet ad Rectorem principalem, v. g. qui parochiam suo beneficio aut prælaturæ unitam habet; præcedente tamen examine & consensu Episcopi sive Ordinarii. *Laym. ad rit. de off. Vicarii, n. 1.* Atque hæc constitutio Piana locum etiam habet, dum Vicariæ tales vacant in mense reservato, vel cadunt sub alia reservatione, ita ut non obstante tali reservatione possit dicta præsentatio seu nominatio, & deputatio fieri, modò deputati Vicarii expediant novam provisionem, & solvant annatam, ad quod tenebuntur, antequam ad possessionem admitti possint; de quo vide *Barb. loc. cit. & Garc. fusè. n. 304. & seq.*

Questio 117. An in constituendo Vicario perpetuo non tantum nominatio Rectoris principalis, sed etiam consensus patroni intervenire debeat?

Respondeo: si parochialis Ecclesia unita sit Prælaturæ seu beneficio electivo, in institutione Vicarii non est requirendus consensus Patroni; quia is per unionem, saltem, si cum illius consensu facta fuit, censetur amisisse jus præsentandi, nisi id specialiter sibi reservarit; *Laym. ad c. 3. de off. Vicar. n. 3.* citans *Gl. in idem caput. V. Episcopi. Lapum. in Clem. unic. de off. Vicar. & se ipsum Theolog. Moral. l. 3. tr. 2. c. 9. n. 9.* In aliis verò casibus v. g. dum propter amplitudinem parochiæ constituta est Capella, seu Ecclesia filialis principali subjuncta, ita ut in ea Vicarius à principali Rectore cum Episcopi approbatione ponendus sit; requirendus est quoque patroni consensus, & simultanea præsentatio; hoc est, Vicarius perpetuus pro ista Capellâ præsentari debet Episcopo à Rectore principali & patrono simul; cum patrono competat præsentare ad titulum parochiæ à se fundatæ, dotatæ & edificatæ. *Laym. ibid. n. 4.* citans pro hoc *Innoc. & Butrio in cit. c. 3. Lapum & Zabarel. in cit.*

Clem. unic.

Questio 118. Parochia annexa monasterio qualis instituendus Vicarius, temporalis, an perpetuus; secularis, an regularis?

Respondeo ad primum: inspiciendum est, quid ante hac consuetum fuerit; & quid in literis factæ unionis seu incorporationis contineatur; quia status Ecclesie non facile immutandus est, argumento *c. sicut. de suppl. negl. præl.* ubi id notat *Andr. Butrio & c. Laym. ad cit. c. 8.* citans *Garc. p. 11. c. 2. n. 4. Barb. de potest. Epif. p. 3. alleg. 72. & 189.* Salvo tamen semper eo, quòd, ut dictum, Episcopus si Ecclesie expedire videatur, possit ordinare, ut Ecclesia deinceps per Vicarium perpetuum ordinetur, tamen antehac semper temporalem habuerit; excipiendi tamen iterum ab hoc ipso decreto *Trid.* casus paulò antè enumeratos.

2. Respondeo ad secundum: si Rector principalis sit secularis, v. g. Præpositus aut Capitulum Collegiatæ secularis, institui non potest regularis; si autem Rector principalis est regularis v. g. Abbas vel monasterium, cui unitur parochia, constitui potest regularis ad nutum amovibilis, nisi in literis unionis expressum sit, ut per Vicarium secularem administraretur parochia, vel nisi longissimo tempore per secularem administrata sit, præfertim si intitulatus fuerit. *Laym. loc. cit.*

Questio 119. An, & qualiter Vicarius sibi substituere possit alium Vicarium?

Respondeo primò: Vicarius, etiam perpetuus & intitulatus nequit sibi substituere alium Vicarium perpetuum. *c. clericos de offic. Vicar. Luca de paroch. d. 17. nu. 3. Azor l. 3. c. 6. q. 10. Castrop. de benef. d. 1. p. 8. n. 4. Laym. ad c. 4. de off. Vicar. n. 1.* dicens de hac re neminem dubitare; nam nequidem ipse parochus seu Rector ordinarius Ecclesie talem Vicarium instituere potest; *Laym. ibid.* cumque idem titulus Vicariæ spectare simul nequeat ad duos, non magis Vicarius perpetuus Vicarium perpetuum, sibi deligere potest, quam Rector alium secum Rectorem: quòd autem procurator ad litem vel inceprum negotium possit sibi substituere alium, inde est, ait *Azor loc. cit.* quòd is tunc evadat quasi Dominus litis vel negotii.

2. Respondeo secundo: potest nihilominus Vicarius perpetuus suo proprio jure ex justâ causâ substituere sibi Vicarium temporalem ad breve tempus. *Barb. Castrop. Laym. loc. cit.* cum communi, non obstante quòd industria Vicarii ad sui constitutionem delecta sit, & in propria persona residere teneatur, ut *ibid.* *Barb.* quin imò poterit id tradendo illi totum officium seu administrationem suam. *Laym. loc. cit.* citans *Hofst. in cit. c. 4. n. 5. Butrio & Zabarel.* cum Vicarius perpetuus non sit delegatus, sed ordinariam curam & jurisdictionem habeat; adeoque non minùs id possit, quam parochi aliique curati non Vicarii. *Castrop. loc. cit. Laym. citans Innoc.* Item poterit id absque eo, quòd requirendus sit consensus patroni, etiam si beneficium esset juris patronatûs laicorum; *Castrop. loc. cit. n. 2.* citans *Lamb. l. 3. q. 5. a. 10. n. 1. & seq.* Porrò tempus breve specificat *Castrop. ibid.* nempe 15. dierum. *Azor loc. cit.* unam alteramve hebdomadam; qui etiam addit, dummodo rarò substituat. *Laym. ad duos menses extendit;* dum Vicarius perpetuus à parochiali abesse cogitur; quin etiam, si præsens est, infirmitate tamen detinetur,

ait

ait esse probabile, quod etiam ultra 2. menses non requisito Ordinarii consensu uti possit operâ Vicarii totum ei officium suum commendando. De cetero, ubi infirmitas excedit duos menses, debet ab Ordinario habere licentiam, ejusque auctoritate constitutum Vicarium.

3. Respondeo tertio: Vicarius temporalis alium etiam Vicarium temporalem, committendo ei totum Vicariâ suâ officium substituere sibi nequit, nisi de licentia Ordinarii expressâ vel tacitâ. Laym, *loc. cit. n. 3.* & 2. citans Sanch. *l. 3. d. 31. n. 2.* & hoc, quantum est de jure communi; ait enim quibusdam in locis consuetudinem interpretari, quod Ordinarius constituens in parochiali Vicarium etiam temporalem, permittat ei facultatem ex justâ causâ ad breve tempus substituendi sibi alium, totum ei officium suum commendando: ita ferè ille, citans se ipsum in *Theolog. Moral. l. 5. tr. 6. c. 10. aff. 6. nu. 13.* De cetero Vicarius temporalis citra requisitum Ordinarii consensum, dum solus officium suum implere nequit, adfiscere sibi cooperatorem non prohibetur. Laym, *loc. cit. n. 2.* vel etiam unum alterumve ei casum delegare exemplo delegati ad universitatem causarum; nunquam tamen totum ei officium commendando. Laym, *ibidem.* & Castrop. *n. 4.*

Quaestio 120. An & qualiter instituuntur seu deputentur Vicarij per concursum?

1. Respondeo primo: in deputatione Vicarii, donec de Rectore Ecclesiâ vacanti provideatur, per eum, ad quem id spectat, opus non est concursu nec examine; modò aliâ sit idoneus. Garc. *p. 9. c. 2. n. 18.* Corr. *l. 3. c. 3. n. 17.*

2. Respondeo secundo: etiam alias Vicarias perpetuas parochialium unitarum, quas administrat extraneus, seu qui non est de Collegio, cui annexa est Ecclesiâ curata, non conferri per concursum; cum illâ provideantur ad nominationem & præsentationem illorum, quorum beneficio, dignitati, vel collegio parochiales Ecclesiâ sunt annexæ, & non ad liberam Ordinariorum electionem, sed solum ad simplicem eorum approbationem praviò examine deputentur tales Vicarij. de Luca *de paroch. d. 37. n. 38.* qui etiam plura habet de hac materia digna lectu *ibidem d. 10. & seq. Barb. cit. c. 6. n. 35.* Corr. *l. 3. c. 9. n. 45.* Lott. *l. 2. q. 31. n. 21.* Garc. *p. 9. c. 2. n. 289.* Ricc. *in praxi fori Eccles. res. sol. 338. n. 1.* & sapillime Rota, ut videre est apud Lott. etiam ex mente S. Congreg. ut videre est apud Garc. sed neque requiritur, ut examen præsentati fiat ab Examinatoribus synodalibus, sed sufficit examen & approbatio Ordinarii. Garc. *n. 293.* Atque ita in hac provisione Ecclesiarum talium unitarum per Vicarios perpetuos, etiam intitulatos, locus non est dispositioni Trid. *sess. 24. c. 18.* super forma providendi per concursum, utpote quod loquitur de ipsis parochialibus, & non de Vicariis parochialium unitarum. Garc. *n. 292.* cum etiam in talibus Vicariis, quibus commissum tantum est simplex exercitium curæ animarum in talibus parochialibus non intret eadem ratio, quæ in aliis parochis. Lott. *loc. cit.* Vide etiam Card. de Luca. *de jure par. d. 17. n. 15.* Neque res illa ullam amplius habet difficultatem; cum sit manifestè decisum per cit. constitut. Pii V. *ad exequendum*, 4. annis, ut notat Garc. *loc. cit.* & Gonz. *loc. cit.* apud Corrad. *loc. cit.* posteriorem publicatione Tridentini; unde etiam, ut ait Garc. *n. 296.* decretum

P. Leuren, Fori Benef. Tom. 1.

Concilii Toletani statuentis servandam quoque in provisione harum Vicariarum, concursum, contra jus est, & eget confirmatione Papæ, & alias non valet: Eadem autem Constitutione comprehendit quoque istiusmodi Vicarias erectas ante Trident. testatur Corrad. *loc. cit.* qui etiam addit, se in Dataria Apostolica observasse, pro majore declaratione adjici signanter de deputatione Vicariorum istiusmodi perpetuorum, & erectione hujusmodi Vicariarum unitarum factâ auctoritate Apostolicâ hæc verba: *etiam nullo desuper habendo concursu; quinimo n. 46.* ait, hæc in tantum procedere, ut si concursus adhibeatur, ubi in prædictis Vicariis adhibendus non esset, nulla prorsus sit provisio Vicariæ inde secuta ob decretum irritans in Constitut. Pii V. Neque in hoc casu suffragaretur Episcopo ulla quasi possessio faciendi concursum; cum enim cit. Constitutio Piana det formam per modum legis generalis cum clausula & decreto irritante, talis quasi possessio nullius est considerationis. Card. de Luca *ad Trid. d. 37. n. 33.* & *de paroch. d. 37. n. 38.* Lott. *loc. cit. n. 25.* citans pro hac re plures claras Rota decisiones, in quarum etiam una clarè dictum, nihil referre in hoc casu, quod is, cui facta unio, seu ad quem vi istius unionis spectabat nominatio Vicarii, consenserit in concursum, cum per actum talem liberæ permissionis, vel merè facultativum etiam ad mille annos nihil unquam censeatur de jure suo remittere, quod alteri quaratur, juxta doctrinam communem Bart. in *l. quo minus. ff. de summius. n. 27.* quem Auctores alii ubique amplectantur; quos vide apud Lott. & Luc. *loc. cit.* Quin etiam nihil referre; si is, cui unio parochialis, aliquando rejectus fuisset ab Ordinario, à simplice nominatione vel præsentatione impeditiva concursus. Lott. *n. 28.* nisi tamen concurreret legitimi temporis decursus, idem *n. 29.* Quamvis tamen etiam in his actibus delitescere viderur error juris, qui excludit consensum & patientiam, ut ait Lott. *n. 30.* citatis pluribus: in corporalibus autem sine scientia & patientia nequit formari ulla possessio.

3. Respondeo nihilominus tertio: opus esse concursu, seu Vicarias tales per concursum conferendas, si non solum cura actualis, seu curæ exercitium, sed insuper cura etiam habitualis, seu cura in totum de Rectore parochialis Ecclesiâ avocata fuit, & translata in Vicarium (uti quandoque fit transferendo sic totaliter curam etiam in Vicarium temporalem. Barb. *loc. cit. n. 34.* de Luca *de paroch. d. 37. n. 39.* Corrad. *loc. cit. n. 9.*) quod ipsum videndum ex literis erectionis Vicariæ, & tenore unionis, jure communi statuente, ut dum Ecclesiâ vel beneficio accessorie unitur parochialis, cura in habitu sit penes eum, cui facta est unio; Lott. *loc. cit. n. 23.* uti & *l. 1. q. 10. n. 148.* & ex eo Corrad. *loc. cit.* uti & *n. 47.* ubi & hujus rei indicium certum inquit, si Vicarius perpetuus percipit fructus, & solvit tantummodò aliquid illi, cui unio facta est. Idem dicendum de Vicariis de per se existentibus, ubi nullus adest Rector, vel non apparet de unione (quæ etsi dicantur, non sunt tamen vera Vicariæ) nimirum ad eas obtinendas requiri concursum, docet Barb. *loc. cit. n. 39.* Garc. *p. 9. c. 2. n. 298.* Sectis tamen adhuc esse, nimirum non intrare formam Trid. seu non requiri concursum, ubi Ecclesiâ parochialis, vel cura annexa est dignitati, vel Canonicatui stanti principaliter de per se, etiam si ipsum quoque exercitium sit penes possessorem dignitatis vel Canonicatus, docet de Luca *de paroch. d. 37. n. 36.* observandum etiam ex eodem *n. 43.* quod cum

C 2

cum

cum unio dicatur in jure odiosa, ideoque in dubio non presumenda; sed perfecte & concludenter probanda; hinc fundatam esse intentionem Ordinarii super concursu; & actus tales alicujus Collegii, vel dignitatis pretendenti jus aliquod in Ecclesiam talem parochialem potius referendos ad jus patronatus vel protectionem, seu aliam subjectionem, quam ad formalem vel omnimodam dependentiam. Consequenter Ordinarium in dubio partes suas impleturum, si indicat concursum, assignatque edicta, quae ita servire poterunt non tantum ad invitandum volentes concurrere, sed etiam ad excitandum illum, qui pretendit habere curam habitualement, ut deducat sua jura; quae si concludenter probent, abstinere Ordinarius a concursu, & providebit ad nominationem.¹

Quaestio 121. An, & qualiter Vicarii constituti non sint sine praevio examine & approbatione Episcopali.

Respondeo: tamen si nominatio Vicarii perpetui spectet, ut dictum, ad Rectorem principalem; is tamen ab eo institui nequit sine praevio examine & consensu Episcopi seu Ordinarii. *Trid. sess. 7. c. 7. de reform. Laym. ad c. 3. de off. Vicarii n. 1.* verumque id est etiam in omnibus iis casibus, in quibus concursus institui non oportet. *de Luca. ad Trid. d. 37. n. 35.* sed neque exemptionis privilegia, quibus gaudent Ecclesiae vel monasteria, quibus parochiales unita, suffragantur, quod minus Vicarii, etiam pro exercitio curae ipsiusmet Ecclesiae principalis ipsius monasterii, vel inferioris Praelati, quamvis exempti subjiciantur examini. *Card. de Luca loc. cit. Barb. cit. l. 3. c. 6. n. 47.* testans sic decisum a S. Congregatione Concilii; qui etiam *n. 48.* ait, in specie censuisse eandem Congregationem, quod Episcopus possit examinare & approbare Vicarios parochialium unitarum & dependentium a Religione Hierosolymitana. Rationem hanc dat *de Luca*, quod etsi jurisdictio dioecesana, seu Episcopo commissa non contingat materialem Ecclesiam, in qua cura animarum exercetur; minusque jurisdictionem, seu superioritatem personalem illius, qui eam exercet in ejus causis indifferentibus; quae cum dicto exercitio connexionem non habent; contingit tamen, ipsius dioecesani clerum & populum, cum quo cura exercenda est: cum enim agatur de praeficiendo ovibus particularem subordinatum pastorem congruum; ac rationabile sit, ut ipsarum ovium primus ac principalis Pastor inquirat, an ille sit, nec ne idoneus minister, cui propria oves pascenda committi valeant. atque ita exemptionis privilegio non obstante eundem visitare ac corrigere potest in iis, quae hoc munus concernunt, aut cum eo connexionem habent; cum eadem sit ratio in proponendo, quae est, an praepositus bene se gerat, nec ne: ita ille citans seipsum *de regul. d. 1.* Atque ex his deducit *n. 40.* tanquam probabilius, quod possit Ordinarius occasione visitationis, vel etiam extra illam ex suspitione ob justum aliquod motivum conceptam (ad cujus formalem justificationem non tenetur) tales Vicarios perpetuos vel temporales absque forma concursus praepositos denuo examinare, ac ubi non bene veratos compererit, suspendere, donec profecerint, deputando Vicarium, vel cooperatorem provisionaliter seu tantisper; non autem in titulum; eo quod etiam qui docti fuerunt, desertis studiis

tractu temporis effici possint indocti & inidonei. Idem in specie de Vicariis illis Ecclesiarum annexarum ordini Hierosolymit. tenet *Barb. loc. cit. n. 49.* etsi addat, censuisse S. Congregationem, debere Episcopum illos, si idonei reperti fuerint, simpliciter, & non ad tempus tantum approbare, nec posse illos subijci novo examini promero Episcopi libitu. Nihilominus dum a praelato non habente jurisdictionem quasi Episcopalem conferretur regulari vel saeculari annexa monasterio parochia saecularium, vel etiam alia, aut Vicaria parochialis perpetua, non egere talem approbatione Episcopali; eo quod jam habeat beneficium parochiale, quo Tridentino satisfactum est, ut audire possit confessiones, docent Medina, Bannez, Gallo apud *Henriq. l. 7. de indulgent. c. 2. n. 2.* ut refert *And. Mendo in Bullam Cruciate diff. 22. c. 2. n. 3.* quamvis ipse dicat contrariam sententiam esse veram stando rationi, eo quod non habens jurisdictionem Episcopalem, vel quasi talem, non possit approbare in ordine ad saeculares, respectu quorum a Concilio reservatur approbatio Episcopis. Addit tamen consulendam esse praxin, consuetudinem, aut privilegia, ut dignoscatur, num talis egeat ulteriori approbatione.

Quaestio 122. An & qualiter Vicarius semel constitutus amoveri possit?

1. Respondeo primo: Vicarius perpetuus non potest removeri, etiam si Rector principalis moriatur. *Barb. loc. cit. n. 36. Corr. l. 3. c. 9. nu. 3. Lott. l. 3. q. 17. n. 171. Hojed. de incomp. benef. l. 1. c. 15. n. 12. & DD. communiter ad c. exstirpanda. de praeb.* unde etiam praesentatus a Monachis ad eorum Ecclesias parochiales, & ab Episcopo institutus removeri nequit ab ipsis Monachis, non obstante consuetudine vel statuto quovis in contrarium; sed si aliqua causa rationabilis existat, propter quam Vicarius debet privari, poterit illum Episcopus privare Vicaria, sicut quemlibet beneficiatum suo beneficio juxta *c. unicum. de Capel. Monach. in Gro. Corrad. & Hojed. loc. cit.* habet enim talis Vicarius Vicariam in titulum & jus in beneficio, & titulum utilem ipsius Ecclesiae, remanente solum directo penes Rectorem. *Corr. & Lott. loc. cit.*

2. Respondeo secundo: Contra Vicarius, quem constituit Episcopus loco absentis studiorum gratia ad septennium juxta *c. cum ex eo. de Elect. in 6.* intra septennium est amovibilis. *Lott. loc. cit.* contra *Lapum in cit. c. cum ex eo. n. 2.* putantem hunc adinstar Vicarii perpetui sine causa moveri ab Episcopo non posse.

Quaestio 123. Cum assignanda sit congrua portio in fructibus beneficii Vicario (etiam temporali) quin & ei, qui tantisper constituitur, dum Ecclesia de Rectore provideatur juxta Trid. sess. 24. c. 18. fundatur enim justitia congrua super qualitate muneris, nimirum cura animarum seu exercitii illius, quo cessante cessat etiam ipsa congrua assignatio, etiam si ad nutum superioris quis ad ministros illud. Lott. l. 2. q. 12. p. 24. tum de jure communi. c. extirpanda. de praeb. tum ex decreto Trid. sess. 6. c. 2. & sex aliis in locis, quae ordine recitat Barb. cit. l. 3.

num. 40. *quenam in assignatione illius veniant consideranda?*

Respondeo: multa; nimirum qualitates & circumstantias loci, beneficii, personarum, morum, regionis, aliæque recitata à Rebuff. in tr. de congrua portione. q. 8. n. 61. & Surdo tr. de aliment. tit. 4. q. 25. nu. 44. Præcipue verò ad quatuor habendum respectum; nimirum conditionem personæ, Ecclesiæ situm, regionis consuetudinem, & Ecclesiæ facultates. Vanlonz. conf. 54. nu. 44. apud Barb. n. 42.

Questio 124. A quo assignari debeat Vicario congrua?

1. **R**espondeo primò: Episcopi seu Ordinarii esse assignare congruentem fructuum perceptionem juxta Trid. sess. 7. c. 7. Laym. ad c. 3. de off. Vicar. n. 1. vel potius arbitrari de sufficientia illius, dum ea assignatur Rectori seu Vicario à monasterio; neque enim, dum monasterium (cui v. g. ob inopiam à Papa concessa est Ecclesia, ut inde percipere possit fructus omnes) præsentat Vicarium Episcopo ab eodem instituendum, ita ex abrupto fit illa institutio, sed non aliter ad eam proceditur, quam præviâ assignatione congruæ, ad quam præstandam Episcopus monasterium illud compellet. Lott. loc. cit. n. 19.

Questio 125. Cui incumbat onus suppeditandi Vicario congruam?

Respondeo ei, qui percipit decimas, aliæque parochialia emolumenta, etiamsi non haberet curam habitualem, sive etiamsi nullam haberet curæ participationem; quinimò et si esset laicus, de Luca de paroch. d. 18. n. 3. dicens hanc esse certam regulam, & citans pro hoc Rotam decis. 420. p. 1. Recent. Porro cum Capitulum v. g. cui annexa est cura, non teneatur constituendo Vicario dare ultra id, quod percipit à parochia & parochialibus emolumentis, ut de jure certum esse, ait de Luca. loc. cit. n. 10. & d. 20. n. 6. dum id nimis parum est pro congrua, ad supplementum tenebitur & compellendus est populus mediis Ecclesiasticis; de jure enim receptum est, quod quando emolumenta, quæ ratione curæ percipiuntur, non sufficiunt ad parochi congruam sustentationem, cogi debeat populus ad ea supplenda juxta dispositionem Trid. sess. 21. c. 4. ac ita etiam de jure communi cautum, præsertim ubi populus nullas solvit decimas, vel ita exiguas, ut non sufficiant ad congruam curati sustentationem, testatur loc. cit. citans Abb. & Surd. Barb. ad cit. locum Trid. nu. 15. quia tamen sæpe difficile est absque exercitio gladii spiritualis id à populo extorquere, ait idem Luca se consuluisse, ut ab Episcopo augeantur non nihil emolumenta illa parochialia ratione administrationis Sacramentorum solvi solita à populo.

Questio 126. Quanta assignari debeat congrua?

1. **R**espondeo: Trid. quoad hoc nihil certi statuisse, sed Ordinarii arbitrio remissis pro facti qualitate, & oneris proportionem, Card. de Luca ad Trid. d. 9. n. 7. quoad Vicarios seu œconomos deputatos Ecclesiæ vacanti, donec de Rectore provideatur, censuit S. Congregatio ad cit. c. 18. sess. 24. congruam portionem esse duos aureos singulis mensibus; hanc tamen declarationem non obsta-

R. Leuren, Fori Benef. Tom. 1.

re, quò minus pro his major congrua assignari possit; ubi necessarium pro temporum & locorum circumstantiâ, censet Garc. loc. cit. n. 17. & ex eo Corrad. l. 3. c. 3. n. 15. Nihilominus non posse vi istius aliarumque declarationum S. Congregationis, quas citant iidem; quin & vi ipsius Trid. illius decreti assignari Vicario tali vacantis Ecclesiæ omnes fructus pro congrua; cum ea à Concilio restringatur ad certam portionem istorum fructuum, tenent iidem AA. citantes pro hoc Nav. conf. 5. de offic. Ordinar. nisi fortè, ubi omnes fructus conjunctim non excederent congruam.

2. Quoad ceteros autem Vicarios superveniens Concilio constitutio Pii V. ad exequendam. hujus portionis modum & quantitatem definit his verbis: *ut non major centum, nec minor quinquaginta scutorum annuorum* (seu ducatorum moneta regionis ut ait de Luca) *summa, computatis omnibus etiam incertis emolumentis & aliis obventionibus communiter percipi solitis eis omnino assignetur &c.* remanente arbitrio circa medium inter utrumque extremum, de Luca *ibidem*. n. 8. ita tamen ut eareus congrua hæc minor esse non possit so. scutus, quatenus ipsius Ecclesiæ curata unita emolumenta sunt majora; secus si illa ad hanc summam non ascendat, in quo casu sufficit Capitulo vel alteri curam habitualem habenti omnia emolumenta assignare, vel ut fieri solet in quibusdam exiguis Cathedralibus, vel Collegiatis, assignari Vicario, qui etiam sit Canonicus, portionem massa grossa distributionum, supplendo quod deest, admittendo servitium cura loco servitii chori. de Luca. n. 9. citans seipsum de paroch. d. 20. Econtrario autem summa 100. scutorum (cujus excessus prohibetur) intelligitur de congrua pro ipsius Vicarii mercede ac sustentatione, non autem, ubi populi numerus vel Ecclesiæ qualitas, aliæque facti circumstantiæ majores operarios, aliæque sumptus exigunt, ad eò ut quandoque praxis doceat, quòd etiam 300. vel 400. &c. assignentur Vicario, qui alia onera supportare debeat. de Luca n. 10. unde etiam quandoque in erectione Vicariæ facta à Papa plus pro congrua assignatur, quam determinatum.

Questio 127. Quenam in dicta constitutione Piana veniant nomine incertorum computandorum?

1. **R**espondeo primò: venire decimas frumenti & vini, quia hæc penes Vicarium sunt incertæ; quatenus nimirum non scit, quantum ex iis possit percipere. Corrad. l. 3. c. 9. n. 23. Item venire quotidianas distributiones, aliæque obventiones & emolumenta, quæ incerta sunt respectu summa; quæ in specie ignoratur; certificatur tamen ex eo, quòd in præteritum communiter, atque ut plurimum consuevit percipi, Barb. de jure Eccl. l. 3. q. 6. num. 44. Ratione tamen distributionum non tantum minutarum, sed etiam massa, ut vocant, grossa, quando computando non veniant in congrua, quæ datur Vicario, dum is est simul Canonicus, vide de Luca. de paroch. d. 20. n. 7. & 8. computari etiam primitias, ait Lott. l. 2. q. 12. n. 23. ex Mantica decis. 269. n. 2. & 6.

2. Respondeo secundò: non intelligi in dicta constitutione Piana omnino incerta (quia venter non debet pendere ab incerto; cum non patiat dilatationem. Corrad. loc. cit.) qualia sunt quæ merè ratione personalis latoris & officii habentur, ut funeraia, aliæque similia jura parochialia. Barb. ex

D 3

Leo:

Leo: *Theſ. fori Eccl. p. 1. c. 31. n. 6.* Quamvis re-
ctius dicere videatur de Luca de *paroch. d. 18. n. 12.*
citans ſe ipſum de *benef. d. 90. & de jurep. d. 10.* ſi-
milijura parochialia ſolvenda occasione ſepultu-
ræ (diftinguendo hîc eam partem, quæ vulgò dici
ſolet pro ſtola, ab ea, quæ datur ratione honorificæ
aſſociationis funeris ac laboris merè perſonalis, uti
hæc diſtinguit idem Luc. *cit. n. 9.*) & Sacramento-
rum, puta Baptiſmi, Matrimonii computanda eſſe
in congrua; quia non ſunt talia, quæ poſſunt eſſe
nulla; cum non poſſit populus non mori, non
naſci, non baptizari: & in pluribus parochiis præ-
ter horum jurium emolumenta nulli alii ſunt redi-
tus, unde congrua conſtituatur. Item quæ ex me-
rè voluntariâ accidentaliter devotione obveniunt, ut
ſunt eleemoſynæ altariorum & ſimilia, aded ut ex
plurium annorum experimento curam certitudi-
nem, ſaltem moralem, non habeant: ſecûs autem,
dum dicta moralis certitudo accedit; cum tunc in
fructu ſeu reditu veniant, Card. de Luca *loc. cit. n. 8.*
citans ſe ipſam de *paroch. d. 17. & ſeq. & de be-
nef. d. 90.*

*Quæſtio 128. An, & qualiter aſſignatâ
ſemel à principio congruâ, Vicarius eâ con-
tentus eſſe debeat?*

Reſpondeo debere illum eâ eſſe contentum, &
non poſſe impugnare conventionem ſupra
congruam ſemel factam: ſic deciſum à Rota
decif. 230. num. 3. p. 6. Recent. teſtatur ex Paulo de
Rubeis Barb. *loc. cit. nu. 43. Corr. loc. cit. nu. 24.* de
Luca de *paroch. d. 19. n. 3.* licet autem tenuitas aſſi-
gnationis ab initio factæ non ſufficiat, ut eâ augeri
debeat, Lott. *cit. q. 12. n. 26.* Hoc ipſum tamen
non procedit, ubi ita tenuis eſſecta congrua, ut Vi-
carius ſe ſuſtentare nequeat, & ſuſtinere onera Ec-
cleſiæ (uti contingere poſſet, ſi ab initio congrua
non eſſet aſſignata in ſpeciebus, ſeu fructibus victui
ſufficientibus; ſed etiam pecuniâ, quæ ob ſenſim
auctam annonæ caritatem jam minus ſufficiens eſ-
ſet. Lott. *loc. cit. nu. 27.*) tunc enim non agitur de
Vicarii tantum, ſed & Eccleſiæ & Ordinis clericalis
præjudicio. Corrad. Barb. *loc. cit. Lott. n. 28.*
Quod ipſum tamen in dubio non præſumitur,
adeoque ex parte actoris juſtificari debet, quo ca-
ſu ſolum ſupplementum neceſſitatis peti poſſet.
Luca *loc. cit.* In ſumma itaque ſi inter Rectorem
& Vicarium ſemel facta conventio ſeu concordia
ſuper aliquorum bonorum ſeu jurium aſſignatio-
ne, præſertim ſi diu ſervata, ſervanda erit; etiam ſi
tractu temporis unius vel alterius partis læſiva ſeu
præjudicialis efficiatur; quoties læſio ad iniqui-
tatem non reducitur. de Luca de *paroch. d. 33. n. 11.*

*Quæſtio 129. Ad quem ſpectet congrua Vi-
cariæ perpetuæ pro tempore, quo vacat?*

Reſpondeo: cum Vicariæ iſtiusmodi perpe-
tuæ erectæ in titulum regulentur jure benefi-
ciorum, & fructus beneficii, etiam curati,
pro tempore vacationis, quoties non intrat con-
ſtitutio Julii III. ad favorem Camera, de jure per-
tinent ad Eccleſiam, atque ex ejus perſona ad ſuc-
ceſſorem; hinc detracto ſolum ſalario, quod Eccle-
ſiâ vacante præſtari debet œconomus ſeu Vicario
proviſionali ad præſumptum T rid. congruæ anna-
les decurſæ tempore vacationis ſpectabunt ad Vi-
carium perpetuum deſuncti, ſeu aliter decedentis
ſucceſſorem, de Luca de *paroch. d. 21. n. 2.* Adeoque
hoc dependet tantum, ubi tam erectio Vicariæ,

quàm aſſignatio congruæ jam effectum ſortita eſt,
ita ut agatur de tempore vacationis ob ceſſum vel
deceſſum poſſeſſoris; tunc enim congrua jam ta-
xata dicitur diſmembrata à monaſterio vel Capi-
tulo, ejuſque bonis ac redditibus; non vero proce-
dit, ubi erectio nondum effectuata eſt, ſed ſolum
adeſt ſententia vel proviſio de erigendo; cum tum
adhuc ſecuta non dicatur dicta diſmembratio, ſeu
bonorum ſeparatio. de Luca *ibid. n. 9.*

*Quæſtio 130. Qualiter Vicarius dicatur
curatus, & penes eum cura reſpectivè ad
Rectorem principalem?*

1. Reſpondeo primò: Vicarios (intellige non
intitulatos) non dici propriè curatos; cum
iſ, qui vice alterius curam exercet, curatus non di-
catur. Lott. *l. 1. q. 20. n. 149.* citans Felin. vide
eundem *n. 140.* & dicta ſuprà ad *q. 1. de Vicariis.*

2. Reſpondeo ſecundò: Vicarium perpetuum,
& non Rectorem principalem, ſeu habentem cu-
ram habitualem, tantum dici curam animarum ha-
bere. Barb. *l. 3. juris Eccl. c. 6. n. 30.* Vide dicta
ſuprà.

3. Reſpondeo tertio in genere: curam (intelli-
ge habitualiter ſeu habitualement) reſidere penes
Prælatum ſeu Rectorem beneficii uniti; cura verò
exercitium ſeu curam actualem penes Vicarium in
illo beneficio unito deputatum. Barb. *loc. cit. n. 28.*
& ſeq. cum communi.

4. Reſpondeo quarto ſpecialiùs: cum cura ani-
marum incumbit Capitulo, non ut ſingulis, ſed ut
universis (uti ſape fit, & bene; licet enim jus pa-
rochiæ ſeu curæ ſit quid individuum, ſecûs ac ex-
ercitium, cura, quod dividuum eſt; adeoque ne-
queat eſſe diviſum in plures; poteſt tamen eſſe
apud unumquemque multorum in ſolidum, exem-
plo juridiſtionis, aliorumque jurium individuo-
rum, atque ita inter Capitulum & Eccleſiam con-
trahi matrimonium ſpirituale; cum pluralitas in
hoc ſenſu non conſideretur, niſi ad conſtituendam
universitatem, & conſequenter ad unam perſonam
fictam; ac ita capitulum ſeu Canonici in univer-
ſum eſſe, & dici Rector Eccleſiæ & ſponſus, Lott.
loc. cit. n. 113. & ſeq.) illudque eam adminiſtrat
per plures, vel unum miniſtrum amovibilem, ve-
rus Rector eſt ipſum Collegium. Lott. *l. 1. q. 14. n. 93.*
citans Gonz. ad *reg. 8. gl. 6. n. 71.* Videturque
tunc per illud aliud non committi, quàm nudum
officium circa ea, quæ ſunt Ordinis ſacerdotalis, re-
tentis hiſ, quæ ſunt juridiſtionis & regiminiſ.
Lott. *ibid. n. 94.* citans Lapum *Alleg. 5. n. 7.* ſi verò
eam adminiſtret per Vicarium perpetuum, aut per
unum ex obtinentibus dignitatem in ipſâ Eccleſiâ;
tunc iſ quidem dicitur curatus, non curâ collegii,
ſeu curâ familiæ; ſed curâ parochianorum, nihilo-
minus jus illud principaliter radicatur in ipſo col-
legio, curaque habitualis ipſa apud illud reſidet.
Lott. *ibid. nu. 100. & ſeq.* qui tamen *nu. 104.* addit:
quòd ſi Collegium habet Prælatum, tanquam ipſius
Collegii caput omnem juridiſtionem & omnem
curam, quæ aliàs ipſi Universitati compereret,
apud ipſum Prælatum eſſe. Porrò contingere po-
teſt, ut cura exerceatur in Collegiata, & tamen cu-
ra non pertineat ad Collegium, neque etiam illa
Collegiata ſit curata; imò ut Collegiata ſit ſimul
curata, & tamen cura jure aliquo ſpeciali ſpectet
ad aliquem extraneum, qui tunc erit verus ſponſus
& Rector. Lott. *l. 1. q. 20. n. 131. & 13.* quin etiam,
ut Eccleſia ſit Cathedralis & ſimul curata; curaque
neque

neque penes Capitulum universim, neque penes ullum ex Canonicis; sed tota resideat penes Episcopum; qui & ipse tunc dicitur Rector illius. Lott. *ibid.* nu. 133. qui tamen tunc nullum ex Canonicis vel beneficiatis illius Ecclesie invitum gravare poterit, ut illius curæ exercitium subeat; Lott. n. 134. citans Gonz. *cit. gl. 6. n. 70.*

5. Respondeo quintò: quòd si in Ecclesia aliqua non Collegiata plures subordinati administrant curam, dicendum erit, curam habitualemente penes eum tantum, & hunc solum dici Rectorem, qui principalis est in ordine, & cui alii subordinantur. Lott. *ibidem.* n. 139. citans Jo. And. & But. *in c. cum non ignores. de præb.* præcipue si ille colligeret jura & emolumenta illius Ecclesie, & ceteri de manu illius suas portiones; illud enim, ut dictum aliquoties, figum est clarissimum (etsi per accidens quandoque fallat, dum alius, qui non est verus Rector, jure aliquo speciali, imò laicus ex indulto Papæ perciperet decimas, & alia quædam. Lott. *loc. cit.* n. 135.) Rectoria est persistens penes eum etiam cura habitualis. Lott. *ibidem.* n. 140.

6. Respondeo sextò: quòd si in tali Ecclesia non collegiata cura administraretur per plures non subordinatos inter se, neque adesset capitulum, vel collegium aliquod, per quod cura illa demandaretur, singuli non dicuntur sponsi & Rectores illius Ecclesie, ne plures sponsi uni Ecclesie tribuantur; & quia jus parochie est individuum; neque etiam ullus eorum, sed vel proprius curatus, qui illis omnibus præest, vel si talis non sit, ipse Episcopus; vel denique, si nec sit Episcopus, ipse Papa; & isti habebuntur instar Vicariorum talis sponsi seu Rectoris. Lott. *ibid.* n. 141. citans Host. Imol. *in c. cum non ignores.* & alios plures

7. Respondeo septimò: ex de Luca *de parochis d. 37. n. 40. & 41.* diligenter attendendum, an superioritas vel alia præminentia vel potestas, quam capitulum vel monasterium, vel dignitas aliqua habet in parochiali, importet curam habitualemente ratione formalis unionis, seu quod ea sit membrum ac de mensa, vel econtra dictum jus, potestas vel superioritas importet solum qualitatem patronalem, vel protectionem &c. universo jure habituali ac actuali residente penes providendum, non curato vocabulo seu nuncupatione, an scilicet dicatur Rector, an Vicarius, quoniam non verborum formula, sed substantia veritatis attendi debet.

Questio 131. Ad quem spectet cura & administratio beneficii, Vicario perpetuo mortuo, resignante, vel deposito, interim dum alius substituitur?

Respondeo: esse penes Rectorem principalem. Laym. *ad c. querelam. de jurejurando. num. 3.* ita ut dum cura habitualis Ecclesie parochialis unitæ monasterio spectat ad ejus Prælatum, hæc exire posset in actum, & dictus Prælatus eam exercere seu actu administrare dictam Ecclesiam. Laym. *in qq. can. de elect. q. 208. in fine.*

Questio 132. Quid jurisdictionis in Ecclesia competat Vicario respectivè ad Rectorem principalem?

1. **R**espondeo primò: Vicarium perpetuum habere jurisdictionem ordinariam, seu curam animarum ordinariam secundum exercitium, seu utilem. Laym. *ad c. 1. de off. Vic. in 6. n. 1.* sed neque Vicarius parochialis temporalis jurisdictionem de-

legatam habet, sed quasi ordinariam; cum non habeat diverfam, sed eandem cum eo, cujus vices gerit, exercet ad modum, quo de Vicario generali Episcopi dicitur, sitque ei substitutus in ordinaria jurisdictione, officio, & curâ. Laym. *ibidem.* n. 3. Secus est de Vicariis temporalibus illis, qui loco alterius absentis aut infirmi constituuntur. Laym. *ibid.*

2. Respondeo secundò: exercitium juris parochialis in pertinentibus ad curam animarum spectat ad Vicarium, licet exercitium juris parochialis in pertinentibus ad extraneam defensionem, vindicationem, & forum contentiosum pertineat ad principalem Rectorem; unde & capellæ seu parochie unitæ monasteriis dicuntur monachorum, non Vicariorum. Zabarell. *in clem. unic. de off. Vicar. q. 10.* apud Laym. *ad c. 3. de off. Vicar. n. 2.*

3. Respondeo tertio: Vicarius perpetuus postquam institutus vix quidquam amplius dependet à Rectore principali; cum jus reale beneficii curati ordinaria auctoritate consecutus sit, quo spoliari non potest, nisi per judicis sententiam ob crimen. Laym. *ad c. 3. de off. Vicar. n. 2.* habeatque administrationem, seu curam exercitium auctoritate juris de per se, in eoque nullo modo dependeat à Rectore principali. Hinc primò non potest per illum in exercitio curæ impediri. Anchoran. *in c. exposuisti. de præb. in 6.* apud Barb. *l. 3. juris Eccl. c. 6. n. 31.* Lott. *l. 1. q. 33. n. 109.* Secundò: nequit Rector Vicario invito ullatenus se ingerere in ipsius curæ exercitio prætextu curæ habitualis in Ecclesia deserviendi & administrandi sacramenta; quia tota cura actualis Vicario à jure commissa est. Lott. *loc. cit.* n. 111. Barb. Laym. *ll. cit.* citantes Abb. *in c. exstirpanda. de præb. n. 15.* & Azor. *p. 2. l. 3. c. 6. q. 2.* Tertio: nequeunt monachi, quorum monasterio annexa est parochia ratione curæ (intellige habitualis) in ea prædicare; cum potestas ligandi & solvendi sit penes alium, nempe Vicarium. Gl. *in c. adjicimus. 16. q. 1.* apud Lott. n. 108. Quarto: Non tenetur Vicarius de cura respondere Rectori principali. Lott. *ibidem.* n. 107. Denique pro juribus parochie suæ retinendis aut recuperandis absque mandato Rectoris principalis agere potest Vicarius perpetuus. Laym. *l. c. n. 2.* citans Sylv. vide eund. Laym. *loc. cit. n. 2.* citans Sylv. Vide Eundem Laym. *p. 2. pag. 348.*

Questio 133. Quid juris habeat Vicarius participandi de massa distributionum, aliisque emolumentis?

1. **R**espondeo ad primum: Cum distributiones dicantur merx laboris, seu salarii operariorum psallentium in choro; aliæque divina pro cultu Ecclesie celebrantium; Vicarius, qui non est de corpore beneficiatorum, neque deputatus ad servitium chori & Ecclesie, sed tantum ad exercitium curæ & ministerium Sacramentorum, debet esse contentus suâ congruâ jam constitutâ extrahas distributiones. Card. de Luca *de paroch. d. 17. n. 6.* Participatio tamen distributionum practitari solet, quando Vicarius est unus de Capitulo, seu Collegio, cui annexa est cura, dictæque distributiones cedunt in locum congruâ; ita ut ad instar Canonici pœnitentiarii assistens in confessionali aut aliàs in exercitio curæ & administratione sacramentorum impeditus, habeatur pro assistente in choro, de Luca *ibidem.*

2. Respondeo ad secundum: regulariter loquendo, seu de jure ordinario jura omnia & emolumenta parochialia spectant ad eum, cui cura habitualis

bitualis competit, adeoque Vicarius seu alio nomine nuncupatus ad solam curam actualem seu ejus exercitium deputatus jure operarii censendus est; ac proinde contentus esse debet congruâ suâ tanquam salario seu mercede operis ac laboris. de Luca. de paroch. d. 22. n. 7. citans plures Rotæ decisiones.

Questio 134. An Vicarius parochi licentiam dare possit alteri presbytero assistendi matrimonio?

Respondeo: de Vicario perpetuo intitulo certum est, quod possit; de eo etiam, quem parochus ad universitatem cura & administrationem sacramentorum deputavit, ait de Luca ad Trident. d. 26. n. 26. dicendum videri, quod iste non possit quidem alium Vicarium ad eandem universitatem deputare; possit autem dare licentiam specialem, & partes suas in negotio particulari alteri committere, &c. idem docent etiam de eo, quem parochus ad breve tempus absentia suâ constituit, ut totam curam gerat; Sanch. de matrim. l. 3. d. 31. n. 15. Squil. de privileg. cler. c. 2. n. 34. apud Barb. de de off. paroch. c. 1. n. 38. Unde inferri videtur, ut habeatur in indice Card. de Luca ad Trid. posse talem Vicarium dare licentiam alteri presbytero assistendi matrimonio. Quodsi etiam adest consuetudo, ut talis parochi delegatus ad universam parochia curam, dum & ipse abest, ad breve tempus substituatur sibi alium ministraturum omnia Sacramenta (in quo casu parochus vice curatum instituens conscius talis consuetudinis tacite videtur dare facultatem delegato suo substituendi sibi alium subdelegatum ad universitatem causarum, qui tunc non tam delegatus delegati istius, quam ipsius parochi censetur) possit sic institutus à vice curato dare alteri licentiam assistendi etiam matrimonio. Barb. loc. cit. ex Squil. n. 35. qui etiam n. 37. addat, quod parochus praesens assumeret Vicarium locantem operas suas ad eum juvandum, hic Vicarius nequeat delegare; quia non censetur ipsi vices suas plene commisisse parochus.

Questio 135. Quæ ætas requiratur in Vicario perpetuo, & intra quod tempus fieri debeant sacerdos?

Respondeo ad primum, requiri ut sit 25. annorum inchoatorum. c. cum in cunctis. de elect.

2. Respondeo ad secundum: requiri, ut intra annum à pacifica possessione Vicariæ, & legitimo impedimento cessante, promoveatur ad sacerdotium. c. licet canon. de elect. juxta Clem. unic. de off. Vicarii. Ratio est, quia curam animarum ac beneficium veluti curatum habet. Laym. ad c. ult. de off. vic. Unde jura, quæ hac in parte constituta sunt parochi seu de Rectore parochialis Ecclesiæ etiam in Vicario perpetuo locum habent. Azor p. 2. l. 3. c. 6. q. 7.

Questio 136. An & qualiter Vicarii perpetui teneantur ad residentiam personalem in suis Ecclesiis?

Respondeo ad primum affirmativè: quia habent beneficium veluti curatum, Laym. loc. cit. cum communi.

2. Respondeo secundò: circa hoc onus ac modum residendi Vicario tali congruunt ea, quæ de

parochi disposita sunt. C. de Luca ad Trid. d. 4. n. 11. ac proinde sicut de parochi constituitur circa materiam ejus habitationem per plures S. Congreg. declarationes, ut ea sit prope Ecclesiam, sive intra ipsius parochia limites in loco commodo, omnibusque opportuno in domo parochi destinata. de Luca ibid. ita idem dicendum de habitatione Vicarii perpetui.

Questio 137. An & qualiter Vicarii perpetui teneantur ad recitandas horas Canonicas?

Respondeo primò: Vicarium perpetuum obligari ad eas; quia est verè beneficiatus, ut constat ex c. postulasti. de rescript. & quia Vicarius talis in Ecclesia tali parochiali verè curatus est quoad exercitium & effectum, licet quoad habitum & proprietatem cura sit penes Rectorem principalem. Laym. Theol. Mor. l. 4. tr. 2. c. 6. n. 8. citans Gloss. ad c. super eo. de prob. in 6.

2. Respondeo secundò: Vicarios temporales ratione Vicariæ ad horas Canonicas non obligari. Laym. ibid. & Barb. l. 3. juris Eccl. c. 6. n. 62.

3. Respondeo tertio: excipiendos, quoad hos temporales Vicarios casus sequentes. Primò: si speciatim deputatus sit ad officium Canonicum vice alterius in choro cantandum; Secundò: si ei plena administratio beneficii cum auctoritate & consensu Episcopi, tamen ad tempus & amovibiliter commissa sit; tunc enim ex tacita conditione & pacto committi censetur, ut omnia officia, præster; si nimirum principalis, cujus Vicarium agit, officium non persolvat. v. g. si alicui commendetur Ecclesia interim, dum beneficiatus puer, qui puer scilicet orare non potest, adolescat; aut si parochi, qui ob incurabilem infirmitatem beneficio præesse nullo modo potest, Vicarius vel Coadjutor ab Episcopo designetur, ita ut administrationem etiam in temporalibus habeat, & solum aliquam portionem congruam parochi infirmo relinquere teneatur juxta Abb. in c. de rectoribus. de institut. n. 5. Tertio: si beneficium, quod monasterio unitum est, auctoritate Episcopi committatur alicui Vicario, quamvis ad nutum amovibili: ita ferè Barb. ex Laym. citatque uterque Suar. de relig. l. 4. de Hor. can. c. 22. n. 15.

Questio 138. An & qualiter Vicarius teneatur ad subsidium charitativum?

Respondeo ad primum: Vicarium, præsertim investitum seu intitulatum, teneri ad subsidium charitativum, uti & ad alias actiones, quæ aliàs ab Episcopo beneficiatis imponuntur. c. 2. de suppl. negl. pral. & c. de monach. de prob. Laym. in cit. c. 2. n. 5. Hæc enim sunt jura, quæ Pontifex ait, Vicariis persolvenda esse.

2. Respondeo ad secundum: persolvendum hoc subsidium juxta ratam portionem, quæ Vicariis ex officio provenit. Nihilominus interdum Vicariis, aliisque pensionariis portio assignatur omnino libera, ita ut totum onus principali Rectori incumbat, tamen si aliàs exemptus sit (non enim exemptus est ratione populi & Ecclesiæ parochialis Episcopo subjecta; cum unio fieri censetur salvo jure Episcopali. Laym. l. 4. Theol. Mor. tr. 2. c. 17. q. 5. Abb. in c. pastoralis. de donat. in 6. & ibid. DD. communiter) in quo casu necesse non est, ut Vicario designetur certa portio reddituum ex beneficio, sed sufficit ei dare congruentem sustentationem,

nem, & tunc omnia alia onera, etiam hospitalitatis exercenda incumbunt principali, v. g. monasterio, juxta *Clem. 1. de jurep. Laym. loc. cit.*

Questio 139. An & qualiter esse possint plures Vicarii perpetui ejusdem parochialis?

1. **R**espondeo primò: etiamsi beneficium unicum sit & individuum, ad eò ut ejus Rectoria importet verum matrimonium spirituale, non admittens duplicitatem personarum; adhuc tamen fieri potest non solum, ut dum penes plures representantes unam personam fictam v. g. penes omnes Collegii Canonicos est Rectoria principalis seu cura habitualis, plures deputentur ad eundem curæ exercitium Vicarii (etsi enim Rectorum seu parochorum pluralitas de jure prohibita sit, ne una mulier plures viros habeat; id tamen non procedit nisi in eo, qui verus Rector & sponsus est Ecclesiæ; non autem in hujusmodi Vicariis, qui operatorum potiùs jure censendi sunt; de Luca *ad Trid. d. 9. n. 5.*) verum etiam ut nullo existente Rectore, qui formaliter sponsi vel capituli personam gerat, plures sint personæ materiales dictam formalem unicam personam representantes; vel (quod veriùs dicitur, ad exercitium deputatæ cum participatione fructuum ac emolumentorum. *Card. de Luca de jurepatron. d. 7. n. 6.* Sed neque dum collegio vel capitulo annexa est, cura aliquid statutum à Trid. aut alibi in jure de constituendi Vicarii unicitate vel pluralitate, & bene; cum id ex facti qualitate pendeat, an scilicet unus tantum supplere possit vel plures requirantur, de Luca *ad Trid. loc. cit. n. 4.*

2. Respondeo secundò: idem tamen Vicaria titulus ad duos spectare non potest. *Laym. ad c. 4. de off. Vicar. n. 3.* quemadmodum nec ullius alterius beneficii titulus duorum esse potest.

Questio 140. An plures Vicaria simul conferri possint uni?

Respondeo negativè, si in titulum seu in perpetuum conferantur, adeoque habeant curam animarum. *Laym. ad c. 2. de off. Vicar. Corrad. in pr. benefic. l. 3. c. 9. n. 14.* eadem enim prorsus est ratio de duabus Vicariis perpetuis, quæ de duabus parochialibus, aut duobus beneficiis personalem residentiam requirentibus, quæ est ratio, cur duo beneficia curata retineri non possint; quòd nimirum utrumque requirat personalem residentiam. *Corrad. ibid.* atque ita duæ Vicariæ sunt inter se incompatibiles: Unde etiam est, quòd obtinens Vicariam perpetuam in beneficio curato, si assequatur secundam Vicariam habentem curam animarum, vel quodcumque aliud beneficium, non potest resignare primam Vicariam ad favorem alterius; quia vacat ipso jure per adeptionem secundi talis beneficii curati. juxta *c. de multis. de preb. & Extrav. Execrabilis. tit. eodem. Laym. ad c. 1. de off. Vicar. Corrad. loc. cit. n. 2.*

Questio 141. An, & qualiter Vicario perpetuo mortuo Ecclesia dicatur vacare per ejus obitum?

1. **R**espondeo ad primum affirmativè: & hoc ipsum operatur talis Vicaria perpetua, & quia habetur in titulum. *Cort. loc. cit. n. 11. Lott. l. 1. q. 33. n. 112.*

2. Respondeo ad secundum: dici etiam hoc casu Ecclesiam vacare tanquam viduatam secundario Prælati. *Lott. ibidem. citans Bellam. decis. 701. n. 5. & Stap. de Lit. gratia. rubrica de qualitate & statu benef. n. 10.*

PARAGRAPHVS III.

De Parochis, & Ecclesiis Parochialibus, &c.

Questio 142. Unde nomen Parochi, & quid in jure canonico importet?

Respondeo, arbitrari quosdam apud Azor. *p. 2. l. 3. c. 12.* parochi nomen in Ecclesiam traductum à gentiliis parochis (quales dicebantur, qui ad salem, lignaque, hoc est, rerum omnium copiam Regum, Principum ac populorum legatis Romam missis suppeditanda destinati) eò quòd Episcopali auctoritate illis præfecti, ut plebi verbi divini ac Sacramentorum pabulum præbeant, & his favet verbi Etymon, deductum à græco *παροίχος*, quod præbere significat, Alii nomen parochi derivant à græco *παροίκιος*, quod accolam seu incolam, uti & parœcia (quo nomine jam olim tempore D. August. in eodem sensu Ecclesiastico, quo modò usurpatur, usos fuisse Christianos ex eodem August. *l. 14. de civit. testatur Barb. juris Eccl. l. 1. c. 10. n. 11.*) accolarum conventum seu habitationem significat, eò quòd tali habitato, suisque limitibus clauso districtui ad gerendam animarum curam præficiatur parochus. *Zech. de rep. Ecclesia. c. 28. n. 1. Gonz. ad reg. 8. gl. 6. n. 39. apud Barb. loc. cit. n. 13.*

Questio 143. An, & qualiter Episcopo nomen Parochi tribuatur?

1. **R**espondeo primò: Ecclesiam Cathedralem esse Ecclesiam Episcopi, & hunc respectu illius dici propriè & immediatè parochum, non verò respectu aliarum parochialium. *Barb. l. 3. c. 26. §. 2. n. 13. citans Abb. in c. cum contingat. de off. ordinar. n. 7. Rebuf. de decim. q. 7. n. 7. Monetam, &c.*

2. Respondeo secundò: Dum juxta morem ferè generalem Hispaniæ (præcipuè diocesis Toletanæ, & Hispalensis, teste de Luca *de regular. d. 1. num. 43.*) in diocesi non sunt parochiæ distinctæ, nullusque parochus proprius in titulum, tota diocesis dicitur unica parochia, cujus Rector seu parochus universalis est Episcopus, qui in singulis locis vel Ecclesiis curam exercet per Clericos ad nutu ab eo amovibiles, qui & propterea parochi non sunt, nec dicuntur. de Luca *de decim. d. 1. n. 4. idem habet d. 17. n. 10.*

3. Respondeo tertio: de cetero, ubi sunt parochiæ distinctæ, & in qualibet adest proprius, Episcopus dici non potest Rector seu parochus totius diocesis. *Lott. l. 1. q. 20. n. 61. citans Gonz. ad reg. 8. gl. 6. & Rotam decis. 309. n. 4. p. 2. divers. Parochia namque dicitur partitio curæ, ut patet ex assignatione limitum unicuique facta. *Lott. n. 62.* sed neque ullo modo dici potest Rector cujuslibet parochiæ intra suam diocesin: sic enim obtineret plura curata contra juris dispositionem. *Lott.**

Lott.

bitualis competit, adeoque Vicarius seu alio nomine nuncupatus ad solam curam actualem seu ejus exercitium deputatus jure operarii censendus est; ac proinde contentus esse debet congruam suam tanquam salario seu mercede operis ac laboris. de Luca. de paroch. d. 22. n. 7. citans plures Rotæ decisiones.

Questio 134. An Vicarius parochi licentiam dare possit alteri presbytero assistendi matrimonio?

Respondeo: de Vicario perpetuo intitulo certum est, quod possit; de eo etiam, quem parochus ad universitatem cura & administrationem sacramentorum deputavit, ait de Luca ad Trident. d. 26. n. 26. dicendum videri, quod iste non possit quidem alium Vicarium ad eandem universitatem deputare; possit autem dare licentiam specialem, & partes suas in negotio particulari alteri committere, &c. idem docent etiam de eo, quem parochus ad breve tempus absentia suæ constituit, ut totam curam gerat; Sanch. de matrim. l. 3. d. 31. n. 15. Squil. de privileg. cler. c. 2. n. 34. apud Barb. de de off. paroch. c. 1. n. 38. Unde inferri videtur, ut habeatur in indice Card. de Luca ad Trid. posse talem Vicarium dare licentiam alteri presbytero assistendi matrimonio. Quod si etiam adest consuetudo, ut talis parochi delegatus ad universam parochia curam, dum & ipse abest, ad breve tempus substituatur sibi alium ministraturum omnia Sacramenta (in quo casu parochus vice curatum instituens conscius talis consuetudinis tacite videtur dare facultatem delegato suo substituendi sibi alium subdelegatum ad universitatem causarum, qui tunc non tam delegatus delegati istius, quam ipsius parochi censetur) possit sic institutus à vice curato dare alteri licentiam assistendi etiam matrimonio. Barb. loc. cit. ex Squil. n. 35. qui etiam n. 37. addat, quod parochus præsens assumeret Vicarium locantem operas suas ad eum juvandum, hic Vicarius nequeat delegare; quia non censetur ipsi vices suas plene commisisse parochus.

Questio 135. Quæ ætas requiratur in Vicario perpetuo, & intra quod tempus fieri debeant sacerdos?

Respondeo ad primum, requiri ut sit 25. annorum inchoatorum. c. cum in cunctis. de elect.

2. Respondeo ad secundum: requiri, ut intra annum à pacifica possessione Vicariæ, & legitimo impedimento cessante, promoveatur ad sacerdotium. c. licet canon. de elect. juxta Clem. unic. de off. Vicarii. Ratio est, quia curam animarum ac beneficium veluti curatum habet. Laym. ad c. ult. de off. vic. Unde jura, quæ hac in parte constituta sunt parochi seu de Rectore parochialis Ecclesiæ etiam in Vicario perpetuo locum habent. Azor p. 2. l. 3. c. 6. q. 7.

Questio 136. An & qualiter Vicarii perpetui teneantur ad residentiam personalem in suis Ecclesiis?

Respondeo ad primum affirmativè: quia habent beneficium veluti curatum, Laym. loc. cit. cum communi.

2. Respondeo secundò: circa hoc onus ac modum residendi Vicario tali congruunt ea, quæ de

parochi disposita sunt. C. de Luca ad Trid. d. 4. n. 11. ac proinde sicut de parochi constituitur circa materiale ejus habitationem per plures S. Congreg. declarationes, ut ea sit prope Ecclesiam, sive intra ipsius parochia limites in loco commodo, omnibusque opportuno in domo parochi destinata. de Luca ibid. ita idem dicendum de habitatione Vicarii perpetui.

Questio 137. An & qualiter Vicarii perpetui teneantur ad recitandas horas Canonicas?

Respondeo primò: Vicarium perpetuum obligari ad eas; quia est verè beneficiatus, ut constat ex c. postulasti. de rescript. & quia Vicarius talis in Ecclesia tali parochiali verè curatus est quoad exercitium & effectum, licet quoad habitum & proprietatem cura sit penes Rectorem principalem. Laym. Theol. Mor. l. 4. tr. 2. c. 6. n. 8. citans Gloss. ad c. super eo. de prob. in 6.

2. Respondeo secundò: Vicarios temporales ratione Vicariæ ad horas Canonicas non obligari. Laym. ibid. & Barb. l. 3. juris Eccl. c. 6. n. 62.

3. Respondeo tertio: excipiendos, quoad hos temporales Vicarios casus sequentes. Primò: si speciatim deputatus sit ad officium Canonicum vice alterius in choro cantandum; Secundò: si ei plena administratio beneficii cum auctoritate & consensu Episcopi, tametsi ad tempus & amovibiliter, commissa sit; tunc enim ex tacita conditione & pacto committi censetur, ut omnia officia, præster; si nimirum principalis, cujus Vicarium agit, officium non persolvat. v. g. si alicui commendetur Ecclesia interim, dum beneficiatus puer, qui puer scilicet orare non potest, adolescat; aut si parochi, qui ob incurabilem infirmitatem beneficio præesse nullo modo potest, Vicarius vel Coadjutor ab Episcopo designetur, ita ut administrationem etiam in temporalibus habeat, & solum aliquam portionem congruam parochi infirmo relinquere teneatur juxta Abb. in c. de rectoribus. de institut. n. 5. Tertiò: si beneficium, quod monasterio unitum est, auctoritate Episcopi committatur alicui Vicario, quamvis ad nutum amovibili: ita ferè Barb. ex Laym. citatque uterque Suar. de relig. l. 4. de Hor. can. c. 22. n. 15.

Questio 138. An & qualiter Vicarius teneatur ad subsidium charitativum?

Respondeo ad primum: Vicarium, præsertim investitum seu intitulatum, teneri ad subsidium charitativum, uti & ad alias actiones, quæ aliàs ab Episcopo beneficiatis imponuntur. c. 2. de suppl. negl. pral. & c. de monach. de prob. Laym. in cit. c. 2. n. 5. Hæc enim sunt jura, quæ Pontifex ait, Vicariis persolvenda esse.

2. Respondeo ad secundum: persolvendum hoc subsidium juxta ratam portionem, quæ Vicariis ex officio provenit. Nihilominus interdum Vicariis, aliisque pensionariis portio assignatur omnino libera, ita ut totum onus principali Rectori incumbat, tametsi is aliàs exemptus sit (non enim exemptus est ratione populi & Ecclesiæ parochialis Episcopo subjecta; cum unio fieri censetur salvo jure Episcopali. Laym. l. 4. Theol. Mor. tr. 2. c. 17. q. 5. Abb. in c. pastoralis. de donat. in 6. & ibid. DD. communiter) in quo casu necesse non est, ut Vicario designetur certa portio reddituum ex beneficio, sed sufficit ei dare congruentem sustentationem,

nem, & tunc omnia alia onera, etiam hospitalitatis exercenda incumbunt principali, v. g. monasterio, juxta *Clem. 1. de jurep. Laym. loc. cit.*

Questio 139. An & qualiter esse possint plures Vicarii perpetui ejusdem parochialis?

1. **R**espondeo primò: etiamsi beneficium unicum sit & individuum, ad eò ut ejus Rectoria importet verum matrimonium spirituale, non admittens duplicitatem personarum; adhuc tamen fieri potest non solum, ut dum penes plures representantes unam personam fictam v. g. penes omnes Collegii Canonicos est Rectoria principalis seu cura habitualis, plures deputentur ad eisdem curæ exercitium Vicarii (etsi enim Rectorum seu parochorum pluralitas de jure prohibita sit, ne una mulier plures viros habeat; id tamen non procedit nisi in eo, qui verus Rector & sponsus est Ecclesiæ; non autem in hujusmodi Vicariis, qui operatorum potiùs jure censendi sunt; de Luca *ad Trid. d. 9. n. 5.*) verum etiam ut nullo existente Rectore, qui formaliter sponsi vel capituli personam gerat, plures sint personæ materiales dictam formalem unicam personam representantes; vel (quod veriùs dicitur, ad exercitium deputatæ cum participatione fructuum ac emolumentorum. *Card. de Luca de jurepatron. d. 7. n. 6.* Sed neque dum collegio vel capitulo annexa est, cura aliquid statutum à Trid. aut alibi in jure de constituendi Vicarii unicitate vel pluralitate, & bene; cum id ex facti qualitate pendeat, an scilicet unus tantum supplere possit vel plures requirantur, de Luca *ad Trid. loc. cit. n. 4.*

2. Respondeo secundò: idem tamen Vicaria titulus ad duos spectare non potest. *Laym. ad c. 4. de off. Vicar. n. 3.* quemadmodum nec ullius alterius beneficii titulus duorum esse potest.

Questio 140. An plures Vicaria simul conferri possint uni?

Respondeo negativè, si in titulum seu in perpetuum conferantur, adeoque habeant curam animarum. *Laym. ad c. 2. de off. Vicar. Corrad. in pr. benefic. l. 3. c. 9. n. 14.* eadem enim prorsus est ratio de duabus Vicariis perpetuis, quæ de duabus parochialibus, aut duobus beneficiis personalem residentiam requirentibus, quæ est ratio, cur duo beneficia curata retineri non possint; quòd nimirum utrumque requirat personalem residentiam. *Corrad. ibid.* atque ita duæ Vicariæ sunt inter se incompatibiles: Unde etiam est, quòd obtinens Vicariam perpetuam in beneficio curato, si assequatur secundam Vicariam habentem curam animarum, vel quodcumque aliud beneficium, non potest resignare primam Vicariam ad favorem alterius; quia vacat ipso jure per adeptionem secundi talis beneficii curati. juxta *c. de multis. de preb. & Extrav. Execrabilis. tit. eodem. Laym. ad c. 1. de off. Vicar. Corrad. loc. cit. n. 2.*

Questio 141. An, & qualiter Vicario perpetuo mortuo Ecclesia dicatur vacare per ejus obitum?

1. **R**espondeo ad primum affirmativè: & hoc ipsum operatur talis Vicaria perpetua, & quia habetur in titulum. *Cort. loc. cit. n. 11. Lott. l. 1. q. 33. n. 112.*

2. Respondeo ad secundum: dici etiam hoc casu Ecclesiam vacare tanquam viduatam secundario Prælato. *Lott. ibidem. citans Bellam. decis. 701. n. 5. & Stap. de Lit. gratia. rubrica de qualitate & statu benef. n. 10.*

PARAGRAPHVS III.

De Parochis, & Ecclesiis Parochialibus, &c.

Questio 142. Unde nomen Parochi, & quid in jure canonico importet?

Respondeo, arbitrari quosdam apud Azor. *p. 2. l. 3. c. 12.* parochi nomen in Ecclesiam traductum à gentiliis parochis (quales dicebantur, qui ad salem, lignaque, hoc est, rerum omnium copiam Regum, Principum ac populorum legatis Romam missis suppeditanda destinati) eò quòd Episcopali auctoritate illis præfecti, ut plebi verbi divini ac Sacramentorum pabulum præbeant, & his favet verbi Etymon, deductum à græco *παροίχος*, quod præbere significat, Alii nomen parochi derivant à græco *παροίκιος*, quod accolam seu incolam, uti & parœcia (quo nomine jam olim tempore D. August. in eodem sensu Ecclesiastico, quo modò usurpatur, usos fuisse Christianos ex eodem August. *l. 14. de civit. testatur Barb. juris Eccl. l. 1. c. 10. n. 11.*) accolarum conventum seu habitationem significat, eò quòd tali habitato, suisque limitibus clauso districtui ad gerendam animarum curam præficiatur parochus. *Zech. de rep. Ecclesia. c. 28. n. 1. Gonz. ad reg. 8. gl. 6. n. 39. apud Barb. loc. cit. n. 13.*

Questio 143. An, & qualiter Episcopo nomen Parochi tribuatur?

1. **R**espondeo primò: Ecclesiam Cathedralem esse Ecclesiam Episcopi, & hunc respectu illius dici propriè & immediatè parochum, non verò respectu aliarum parochialium. *Barb. l. 3. c. 26. §. 2. n. 13. citans Abb. in c. cum contingat. de off. ordinar. n. 7. Rebuf. de decim. q. 7. n. 7. Monetam, &c.*

2. Respondeo secundò: Dum juxta morem ferè generalem Hispaniæ (præcipuè diocesis Toletanæ, & Hispalensis, teste de Luca *de regular. d. 1. num. 43.*) in diocesi non sunt parochiæ distinctæ, nullusque parochus proprius in titulum, tota diocesis dicitur unica parochia, cujus Rector seu parochus universalis est Episcopus, qui in singulis locis vel Ecclesiis curam exercet per Clericos ad nutu ab eo amovibiles, qui & propterea parochi non sunt, nec dicuntur. de Luca *de decim. d. 1. n. 4. idem habet d. 17. n. 10.*

3. Respondeo tertio: de cetero, ubi sunt parochiæ distinctæ, & in qualibet adest proprius, Episcopus dici non potest Rector seu parochus totius diocesis. *Lott. l. 1. q. 20. n. 61. citans Gonz. ad reg. 8. gl. 6. & Rotam decis. 309. n. 4. p. 2. divers. Parochia namque dicitur partitio curæ, ut patet ex assignatione limitum unicuique facta. *Lott. n. 62.* sed neque ullo modo dici potest Rector cujuslibet parochiæ intra suam diocesin: sic enim obtineret plura curata contra juris dispositionem. *Lott.**

Lott.